RARY OF THE
1927
SITY OF ILLINOIS

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXV. Ч. 176. Джерзи Сіті, Н. Дж., понеділок, 1. серпня, 1927. VOL. XXXV. Nh. 176. Jersey City, N. J., Monday August 1. 1927. THREE CENTS

АМЕРИКАНСЬКИЙ УРЯД ПЕРЕДБАЧУЄ НЕВДАЧУ В ЖЕНЕВІ.

КУЛИДЖ ВІДКИДАЄ ЗГОДУ ПІСЛЯ АНГЛІЙСЬКОГО ПЛЯНУ

РЕПИД СИТІ, Савт Дакота, 29. липня. — Американський уряд заняв таке становище, що як Англія не змінить свого пляну щодо величини її фльоти, американський уряд буде примушений відкинути всі її предложення, що мусить покінчити конференцію в Женеві невдачею.

Президент Кулидж ясно заявив, що він слідив за нарадами в Женеві та що рішає про кождий важнійший крок, який мають зробити американські представники. Зі слів президента виходило, що він має мало надії на доспіх конференції.

ҐУБЕРНАТОР ФУЛЕР ЗАПОВІДАЄ ВИДАНЄ ОРЕЧЕННЯ В СЕРЕДУ.

БОСТОН, 29. липня. — Сако й Ванцетті будуть знати в слідуючу середу, чи їм прийдеться заплатити життєм за злочин, якого вони, як кажуть, не сповнили, бо ґубернатор Фулер заповів, що в середу проголосить своє рішенне щодо помилування обох обжалованих.

Тепер він цілими днями занятий нічим инчим, тільки переслуханнем ріжних свідків і представників у сій одній справі. Він відбуває часті наради з членами свого дорадного комітету.

УРЯД БОЇТЬСЯ ЗЛУКИ ДВОХ ВЕЛИЧЕЗНИХ ПІДПРИЄМСТВ,

ПОЧАВ СЛІДСТВО НАД ЗЛУКОЮ ЮНАЙТИД СТІЛ ТА ДЖЕНЕРЕЛ МОТОРЗ.

ВАШИНҐТОН, 29. липня. — Федеральна промислова комісія довідалася з ґазет, що Дженерел Моторз Корпорейшен та Компанія Дю Понта закупила велику скількість уділів у Юнайтид Стайтс Стіл Корпорейшен, та почала сейчас слідство, чи не ходить тут о злуку в одно сих двох велитнів американського промислу.

ПРИЗНАЮТЬСЯ ДО ОБМАНЬСТВ ПРИ ПРОДАЖІ ТЕАТРАЛЬНИХ БІЛЄТІВ.

НЮ ЙОРК, 29. липня. — Двайцять трох властителів аґенцій театральних білетів призналося перед великою лавою присяжних суддів федерального суду до натягання покупців білетів та до викручування від плачення федерального податку.

Суд приказав їм сейчас зложити повну суму незаплачених податків, що для всіх виносить 637.000 долярів, але сю суму вони стратять аж тоді, як найвисший суд признасть, що закон про оплату податків є конституційним.

СЛІДСТВО НАД ШИКАҐОВСЬКОЮ КАТАСТРОФОЮ.

ШИКАҐО, 29. липня. — Кілька урядових чинників веде тепер слідство над причинами корабельного нещастя в Шикаго, що досі коштувало вже життя 27 осіб.

Слідство виказало, що морська комісія признала дня 11. липня корабель Фейверит надаючимся до плавби. Зате „коронер" (судовий лікар) доглянув, що ратункові пояси, які пасажири мали накладати в случаю нещастя мали перегнилі ремінці.

ПОПОВНЯЄ САМОВБИЙСТВО, БО ВОНО „ПОЕТИЧНЕ".

НЮ ЙОРК, 29. липня. — Тут поповнила самовбийство 19-літна дівчина Гелен Овтмен, учениця малярської школи, як видно, без ніякої видимої причини, хиба тому, що, як вона говорила своїм знакомим, смерть з власної руки є дуже поетична.

САМОГУБСТВО ЧИ ДУШЕГУБСТВО?

ВАШИНҐТОН, 29. липня. — Перші чутки про те, що Франц Санчес Лятур, ґватемальський посол, погиб від власної руки, показуються неправдивими. В шпитали куди відставлено посла видимо вже неживого, лікарі ствердили, що він живий. Вони навіть роблять надії на його виздоровленне.

Тимчасом поліція зацікавлена питаннем, чи тут було самовбийство чи може вбийство. Родина заперечує, немовби він мав якінебудь клопоти та мав причину до самовбийства. Поліція знова не може припустити з позиції, в якій його й його револьвер найшли, щоби се було вбийство, та схиляється до думки, що се був випадок. Справа може виясниться, як посол верне до памяти.

БОГАТО СМЕРТИЙ ВІД УТОПЛЕННЯ.

ВАШИНҐТОН, 29. липня. — Наглі спеки, які сього року навідують ріжні околиці краю по кількох холодних днях, мають бути причиною того, що богато людий не звикло ще до літної погоди та з наступленнем горячи кидається неуважно у воду. Уряд має вражінне, що сього року більше топиться людий, як звичайно.

ДІВЧИНА ОБЖАЛОВАНА ЗА НАМАГАНЕ ПОТРІЙНЕ ВБИВСТВО.

НЮ БРОНСВИК, Ню Джерзі, 29. липня. — Велика лава присяжних суддів повіту Меделсекс постановила поставити перед суд панну Бесі Морс, дочку старого фармера Джорджа Морса, за те, що вона пробувала вбити свою сестру, її мужа та їх прибраного сина. Обжалована мала вживати посередництва своеї служкиці, щоби наняти вбийників, але служниця зрадила все прокураторії. Батько обжалованої, хоча він теж мігби був упасти жертвою намаганого злочину, перечить вину дочки та обіцює її боронити.

ІРЛЯНДСЬКИЙ ПАРЛЯМЕНТ УХВАЛИВ $100,000 ДЛЯ РОДИНИ О'ҐИҐҐИНСА.

ДАБЛИН, 28. липня. — Установлено тут фундацію для вдови і дітей пок. Кевіна О'Ґиґґенса, віцепрезидента Вільної Ірляндської Держави, якого недавно замордовано. Ірляндський парлямент Дейл Ерін призначив для сеї фундації $100,000.

ОЛОВО ЗДЕРЖУЄ РІСТ РАКОВИХ НАРОСТІВ.

ЛОНДОН, 28. липня. — Др. Кук, суперінтендент медичного інституту в Брентфорд, який минулого року розпочав розсліди над случаями рака, які не можна оперувати, ствердив, що ужиття препаратів з олова здержує ріст ракових наростів.

Др. Кук оповідає у своїх звітах, про ділання свого лічення оловом у 8 случаях, які уважано за невилічимі. Він каже, що у кожнім з наведених случаїв ужиття оловяних препаратів здержало ріст ракових наростів.

ТЕАТРАЛЬНИЙ ПІДПРИЄМЕЦЬ НЕ УМІЄ ЧИТАТИ І ПИСАТИ.

ЛОНДОН, 28. липня. — Йосиф Секс, оден з визначних лондонських театральних підприємців і управителів театрів, який зізнавав в суді в справі банкротства свого підприємства, признався, що не уміє ні читати, ні писати, і сказав, що образовання, з винятком хиба аритметики, не є конче потрібне в театральнім підприємстві. Він сказав дальше, що успіх у тій ділянці „є справою справности уживання своїх умових спосібностей".

Коли його запитано, як він запізнавався зі змістом надсиланих манускриптів, Секс відповів: „О, автори читали мені їх самі. Колиб усім театральним підприємцям читали самі автори надсилані до грання штуки, булоби далеко менше блудів. Помимо недостачі мого образовання, заробив я на театральнім підприємстві 150,000 фунтів стерлінґів.

В ОБОРОНІ СЛУЖНИЦЬ.

Міністерство у Варшаві приготовляє новий закон в обороні праці служниць. Вони матимуть право на одноденний відпочинок що тижня і 2-тижневу відпустку річно. Також буде заведена мінімальна норма плати. Ніде правди діти: від війни змінилося чимало у свободі домашньої служби, але ще й нині істнують господарі, які вважають, що роблять ласку служниці, коли її пускають на кілька годин у неділю.

ТРУСИ Й АРЕШТИ.

В Київі у Всеукраїнській Академії сільського господарства 12. червня серед нижчої професури та студенства були переведені труси, після чого арештовано 9 студентів, 2 професорів і одного керовника дослідної стації. Арештованих обвинувачують в орґанізації протисовітських гуртків серед студенства і робітництва.

ТУРКИ БУДУТЬ ІСТИ СВИНИНУ.

АНҐОРА, Туреччина, 28. липня. —Мясо безрог, уважаних доси за „нечисті" звірята у магометанськім світі, станеться мабуть незадовго частим примсмаком у турецьких їдальнях.

Дотепер, під новою управою Мустафи Кемаля Паші покинули Турки богато зі своїх релігійних традицій, часто цілком недорічних і тому не дивота, що незадовго і їдження свинського мяса перестане бути у них заборонене.

Доси богато говориться в приватних кругах, про годівлю безрог на взірцевій фармі турецького президента, недалеко Анґори. Під сю пору живе ще богато свиней у дикім стані у Анатолії, позаяк вірний магомеданин уважавби собі гріхом, занечищувати свої руки убиванням тих „нечистих" сотворінь.

Мимо того всього однак, на публичних приняттях у Анґорі їдять тепер часто смачні канапки (сендвичі) зі шинки, хотяй правовірні Турки не знають, що їдять, або принаймеше удають, що не знають.

МУССОЛІНІ МАЄ 44 РОКИ І СПОДІЄТЬСЯ НОВОГО ПОТОМКА.

ЦЕСЕНА, Італія, 28. липня.— Звісний фашістський провідник, популярно званий в Італії „дуче", а заразом італійський премієр Муссоліні буде обходити завтра, у домі свого брата, свої 44-літні роковини життя.

„Дуче" (князь) прибув сюди по причині важної родинної події, бо сподіється у скорім часі нового потомка, який буде його четвертою дитиною.

Премієр Муссоліні, подібно як наш покійний президент Рузвелт, є прихильником і оборонцем великих родин і заявив, що сподіється ще значного збільшення своєї родини у будуччині.

СТУДЕНТСЬКІ БІЙКИ.

Дня 30. червня ц. р. на вулицях Львова латали собі боки дві студентські орґанізації: польська і жидівська, в обороні великої справи: корпораційних шапочок. Поляки закидали Жидам, що наслідують їх відзнаки і хотіли їх здерти силоміць.

НЕЛЕГКА ОБОРОНА.

Селяни з Наварії (львів. пов.) в погоні за ватагою злодіїв, що втікали з їх добром, ударили одного з них костуром по голові так сильно, що вбили його на місці. Чотирох селян арештували. Нелегко боротись із злодієм, який має в кишені револьвер, коли треба його вдаряти в міру.

РОСІЙСЬКІ ІГРАШКИ.

Громадка „білих" Росіян напала на поїзд у Східній Росії, зайшла до спеціяльного вагона й убила совітського комісаря Ігнатієва з копальняного округа Златоуст, а також його секретаря та трох урядовців. Напасники повтікали.

КОРОЛЕВА МАРІЯ „МАЙЖЕ" ЦІЛКОМ БІДНА ЖІНКА.

Румунська королева вдовиця, Марія є тепер майже цілком бідна жінка, бо не має навіть одного міліона долярів маєтку.

„Бідна" королева мусить удержувати тепер свої палати платити усю свою службу, приймати гостей і приятелів, та одягати себе і свою дочку Олену і то все за 30,000 долярів, на рік. І дійсно, чи не є це за мало для королевої, що є внучкою славної королевої Вікторії і російського царя Олександра II! Тому то румунський парлямент буде мусів ухвалити ще спеціяльні апанажі на поратовання „бідної" королевої.

Підчас свого минулорічного побуту в Америці сказала вона до одного кореспондента американського часопису, слідуюче: „Колиб я була бідна, то одімкнулаби робітню дамських суконь. Моя дочка булаби знаменитим моделем".

Що за маєток моглиб зробити сі поважані дами в Америці і в як скорім часі.

СОТНІ АРЕШТУВАНЬ У КИЇВІ.

В „Le Matin" з 14. липня надруковано таку телеграму з Лондону: „Як повідомляють з Варшави аґенство Рейтера, збігці з Росії, які перейшли на польський кордон, говорять, що совітський уряд заарештував у Київі богато сотень осіб в наслідок викриття ніби змови контр-революційної. Ці особи додають що п. Гринько з комуністичної української партії заявив, що всі ті, які заарештовані, будуть засуджені на смерть. Поміж ними знаходиться богато старшин української армії".

РОСТРІЛ ПАРТИЗАНІВ.

На Кубанщині біля стації Губської стався горячий бій між частиною ҐПУ і протибольшевицькими партизанами, які часто нападали на чекистів, на совітські установи, убиваючи комуністів. В цім бою військо ҐПУ захопило 80 партизанів, з яких 40 зараз же було розстріляно.

ЗВІРСЬКІ ІНСТИНКТИ.

В Мельжині коло Ґнезна трох осібняків зайшли до шинку разом з одною замужною жінкою. Впившись до безтями, жінку знасилували, а опісля вивели з шинку, обляли смолою і підпалили. Нещасну ледви вратовано, а пяниці втікли.

ҐРІМ ВДАРИВ У ЛІТАК КОЛО ҐІЛБРЕ, МАН.

Ґрім вдарив в урядовий літак, занятий при робленню помірів на території між озерами в Манітобі. На літаку було три летуни, які, очевидно, згинули. Ґрім розбив літака на чотири части і він упав на землю коло місцевости Ґілбре, Ман.

ОСТАНКИ ЛІТАКА В НОВІЙ ФУНЛЯНДІЇ.

Два ловці в нутрі Нової Фунляндії найшли останки розбитого літака. Припущення є, що се літак, котрим летіли з Парижа до Америки французькі летуни Ненжесер і Колі.

МОСКВА ЗВЕРТАЄ УВАГУ НА САМОСТІЙНИЦЬКИЙ РУХ НА УКРАЇНІ.

„КОМУНІСИЧНИЙ НАЦІОНАЛІЗМ" НЕБЕЗПЕЧНІЙШИЙ ВІД ОПОЗИЦІЇ ТРОЦЬКОГО І ЗІНОВЄВА.

БЕРЛІН, 28. липня. (Телеграма Лещінського, кореспондента нюйорського „Форвертса" до тої газети). — З достовірних советських кругів довідався я, що звіт, який зложив Затонський на засіданню центрального комітету комуністичної партії в Москві з положення на Україні, зробив на членів комітету богато глибше й тяжче вражінне як звіт з боротьби комуністичної опозиції Троцького й Зіновєва.

Затонський заявив, що на Україні працюють тепер дві опозиційні ґрупи: по перше, ґрупа Троцького; по друге, ґрупа українських комуністів-націоналістів. Що більше, прихильники Троцького скріпляють свою роботу та поступають ще острійше в своїй критиці пануючої адміністрації в міру того, як ширше й глибше розвивають свою роботу комуністи-націоналісти. Що більше, прихильники опозиції Троцького й Зіновєва вживають підпольних друкарень та заборонених проклямацій, тоді як в той самий час заостроюється праця українських комуністів, котрі домагаються, щоби Україна відорвалася від Росії, від Москви, та перемінилася в певно самостійну державу, з осібною армією, та з осібною заграничною політикою.

При тім українські комуністи виставляють дуже сильний арґумент. Вони саме кажуть, що тільки самостійна Україна зможе відорвати від Польщі Галичину й другі краї, населені Українцями.

Звіт Затонського подавав ряд фактів на доказ ріжних доспіхів опозиції та зробив на центральний комітет таке глибоке вражінне, що комітет постановив відложити дебату над опозицією Троцького й Зіновєва та відразу приступити до розважання питання, якими способами поборювати сепаратистичний рух на Україні.

ЖЕНЕВСЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ В ЦІЛИ МОРСКОГО РОЗОРУЖЕННЯ НЕ ПОВЕЛАСЬ.

БЕРЛІН, 29. липня. — Тутешні часописи задивляються дуже песимістично на наради в Женеві, в ціли морського розоруження великих держав.

Женевський кореспондент „Фоссіше Цайтунг" каже, що навіть „умірковані" домагання обмеження морських зброєнь цілковито не увінчались успіхом.

Часопис „Ді Берзен Цейтунг" пише: „Розоруження показується неможливе так довго, як довго морські великодержави не розоружуються, але противно дальше соперничать між собою у зброєнню, що означає нову війну".

Заголовки у часописи „Ді Ахт Абендблятту" говорять також самі собою, про „успіхи" женевської конференції, в цілм морських зоружень. Звучать вони: „Женевська конференція в цілм розоруження не дописала". „Розоруження Америки й Англії не є більше можливе".

ВАРШАВСЬКА ПОЛІЦІЯ ЗАПОБІГАЄ КРАДЕЖІ $720,000.

ЛОВИТЬ БАНДУ, ЩО ВИКОПАЛА ТУНЕЛЬ ДО ДЕРЖАВНОЇ ДРУКАРНІ.

ВАРШАВА, 29. липня. — Польська поліція зловила банду розбишаків огнетревалих кас (сейфс), яка підкопалась тунелем майже до самої державної чеканарні гроша, у якій находилось в готівці на 6,000,000 польських злотих, у банкнотах (около $720,000).

Одного з бандитів убила поліція в боротьбі, що тревала около 4 години, та у якій поліція послугувалась машиновими крісами. Одинацять бандитів находиться у тюрмі, між ними якийсь Ціхоті, звісний польський бандит, який правдоподібно був провідником банди.

Кілька тижнів тому назад, двох гарно одітих мущин винайміли старий будинок, притикаючий до державної друкарні і одімкнули там фабрику пуделок, що була незвичайно продуктивна. Підчас недавної ревізії у тій фабриці оден з поліцаїв пізнав між робітниками давно гляданого бандита і від тоді поліція почала пильнувати згадану фабрику, тимбільше, що нічна робота у ній видавалась їй дуже підозрілою. В той спосіб у скорім часі поліція відкрила згаданий тунель і банду вломників. Минулої ночі 150 поліцаїв окружило згадану „фабрику" і по 4-годинній боротьбі дістали бандитів у свої руки.

РУМУНСЬКА КОРОЛЕВА ВДОВИЦЯ СТАНЕ ПРАВДОПОДІБНО МОНАХИНЕЮ.

БУКАРЕШТ, Румунія, 29. липня. — Як кажуть, румунська королева вдовиця, Марія, носиться з гадкою вступити до монастиря. Монастирем, до якого вона вступить, буде правдоподібно оден з тих, що лежить в осередку Карпат, недалеко її замку, Бран. У тім монастирі переводила вона у послідних часах дуже богато часу на молитві і розважаннях. Тепер саме, коли вона мусить залишити мішання до політики, в користь установленої реґенції, не полишається, як кажуть її приятелі, нічого иншого для такої амбітної жінки, як Марія, лише вступити до монастиря.

ТЕПЕР ПРИЙМАЄТЬСЯ ЧЛЕНІВ БЕЗ ВСТУПНОГО

„SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at [illegible] Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy.		ПЕРЕДПЛАТА: Поодинока число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сіті і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ЗА ВІДМОСКОВЛЕННЄМ ПОЛІЦІЇ

З міста Вичити, в стейті Канзасі, доносять, що 37 найбільших правників міста зорганізувалося в комітет для „відмосковлення" поліційного департаменту. Вже самий заголовок для сього руху звертає на себе увагу: кождий хотівби знати, що се за помосковлення американської поліції мають на думці американські адвокати, та від якого нещастя вони збираються увільнити Америку. Бо, як яких десять літ тому назад „московський" чи „російський" було найкращою рекомендацією в Америці, та нині ті самі слова стали доганою.

Отже помосковлення американської поліції добачують вичитські лоери в тому, що Америка ще й досі дає поліції право вживати так званого „третого степеня" супроти підозрених нею людий. „Терд Діґрі" се популярна назва для побоїв та катувань, яких допускається поліція в цили добуття від людини самопризнання до вини. Адвокати надають сій фразі богато ширше значінне, включаючи під нього всякі прояви поліційних виступів проти горожанських прав особи.

Адвокати кажуть, що поліція в Америці арештує людий на право й на ліво, без розбору, на само тільки підозріння. Часто такого арештованого випускають скоро на волю, але в поліції його вже відфотографовано, знято з нього відтиски пальців, і все те лишено в „ґалерії злочинців".

Адвокатам раз по разу не дають бачитися з вязниками, особливо, як їх держать безправно. В одному случаю, поданім адвокатами, одного провідника робітничої юнії держано в вязниці три дні, заким йому дозволено бачитися зі своїм адвокатом. В такому случаю родина не знає, що сталося з ним, та в роспуці шукає його на всі сторони. В першій мірі родина йде до поліції, а поліція часто не дає й найменчого знаку, що вона „переховує згубленого".

Вичитські адвокати кажуть коротко, що того рода поступоване поліції викликалоби в Англії революцію всего населення. В Америці народ своїх прав не свідомий, позваляє доптати по них поліції, а коли на усунення надужить збереться організація, то таку організацію для оборони американських горожанських прав трактують, гейби вона хотіла викликати „червону революцію".

Такі заклики пішли покищо з одного міста, але й такий початок краще як ніякий.

ОПОЗИЦІЯ В КОМУНІСТИЧНІЙ ПАРТІЇ.

Часи, коли комуністична партія могла похвалитися єдностю у своїх лавах та залізною партійною дисципліною, очевидно вже минули для неї назавжди.

На Московщині опозиція до сучасної управи комуністичної партії, а особливо до диктатора-секретаря партії Сталіна, випливає з ріжниці поглядів на тактичні поступовання партії й почасти на соціяльну та економічну політику партії.

На Україні теж істнує в лавах комуністичної партії опозиція, але тут головну ролю грають ріжниці національні. Члени російської комуністичної партії, що працюють на Україні, стали в опозицію до правлячої голови партії через її безоглядний централізм та русоцентризм. Ті, що працюють на українських землях і мали нагоду спостерігати могутній зріст української національної свідомости, добре розуміють, що проти сього руху йти не сила. Щоби далі затримати своє панування над народом на Україні, комуністи наближуються до національних бажань українського народу.

Їх опозиція випливає не з відношення опозиції до інтересів українських мас, а з власних інтересів партії. Як проти могутньої хвилі націоналізму на Україні не можна довго встоятися, то краще самим плисти за тою хвилею та попробувати скерувати її в напрямку бажаному комуністам.

На чолі опозиції в комуністичній партії на Україні стоїть О. Шумський, бувший український соціяліст-революціонер, який спасаючи власну шкіру під час большевицької навали, виступив проти національних інтересів свого народу та пристав до комуністичної партії, а далі вислугувався перед московським комуністичними „болярінами" переслідуванням та нищенням Українців. Досить пригадати його працю в Одесі в 1920 році, коли була розстріляна майже вся українська громада Одеси, яка в більшости складалася з старих аполітичних українофілів. Тодіж розстріляно чимало й з молодих щиронародних революційних сил, також були вистріляні в поїзді під Одесою Галичане.

Тепер цей самий Шуський, разом з невідомим якимсь Максимовичем, став на чолі опозиційної ґрупи комуністів на Україні проти московського русотяпства. Коли він це відважився зробити, то очевидно зачув носом, що наступають часи, коли треба переасекурувати свою власну шкіру.

Опозиція на Україні навіть подала меморандум до Комуністичного Інтернаціоналу, в якім вона апелювала проти безмежного русотяпства московських комуністів на Україні. Звичайно позитивних наслідків з того протесту для зміни тактики й політики централізму на Україні не було. Але всеж таки опозиція де-який собі капітал на майбутнє придбала, принаймні так вона гадає. В разі яких небудь змін, чи повного краху сучасних правителів, опозиція має можливість відмежувати себе від них, а то й підшитися під „жовтоблакитників". Коли корабель погибає, то найпершими з нього тікають миші й щури. Вони навіть мають такий інстинкт, що часто ще коли корабель стоїть в порті, вони тікають з нього, предчуваючи його загибель. Ці опозиційні щури у свій час тікали з корабля Української Народної Республіки, коли вона боролася проти північного варвара. Почали вони тікати тоді, коли майже не було ознак, що боротьба тимчасово буде програна.

Справи большевиків стоять тепер так, що вони неминуче йдуть до якоїсь кризи. Що буде? Чи взагалі комуністам доведеться відійти від влади, чи може лише перестроїти свої сили та лави? Відповісти на се годі. Ясно й безпірне лише одне, що Україна прагне все більшого увільнення від опіки Москви. Почалося це вже давно не лише в лавах антикомуністичних, не лише в лавах патріотів-націоналістів, але і в лавах самих комуністів на Україні та їх прибічників. Досить пригадати, той літературний спір, який підніс письменник Хвильовий, якого большевизм випестив. Він поставив питанне, з ким літературно й навіть культурно має йти Україна: чи з Москвою чи з Европою? І коли сам дав відповідь, що з Европою, то він за це дістав широке признання в ріжних колах українського населення.

Про економічну та адміністративну еманципацію й говорити нічого; вона ніколи не сходила з черги дня.

Звичайно Москва цих нових „сепаратистів" по головці не погладила й більш визначних своїх членів партії, як Шумського послала в почесне заслання на Московщину; меньших і в „більше отдальонния места", аж до Сибіру включно, а декого й до вязниці спакувала. Але це не спинило розколу й число не лише окремих комуністів, але й цілих місцевих партійних організацій підтримують вимоги та тактику опозиції.

Були часи, коли таку „крамолу" большевицька партія нищила кровю й залізом, але тепер щось не дає їй можливости „развернуть свойо маладецкоє плечо". Тому вона декого висилала, декого замкнула в арешти та почала боротися резолюціями своїх прихильників проти „работи Шумскаво та Максімовича, которая может оказать услугі Пілсудскому". Може воно й так, але факт істнування опозиції, що повстала під тиском національного руху на Україні, є фактом, який дає нам ще одне запевнення, що таки „Встане Україна".

Не високо мудруй,
Але твердо держись,
А хто правду лама,
З тим ти сміло борись!

Не бажай ти умом
Понад світом кружить,
А скорійш завізьмись
В світі праведно жить.

Ів. Франко.

ПАМЯТАЙТЕ НА РІДНИЙ КРАЙ!

При кождій нагоді збирайте на: Рідну Школу, інвалідів, сиріт та політичних вязнів в старім краю.

Жертви належить слати до краю через:

OBYEDNANYE
P. O. BOX 411. PHILADELPHIA, PA.

ЯК БУДУЄМО СИРОТИНЕЦЬ У. Н. СОЮЗА.

294.

Мілвіл, Н. Дж.

Хвальний Заряде! — Дня 15. мая ц. р. уряд парохіяльний при церкві св. Петра і Павла уладив спільне свячене, на якім було богато позамісцевих гостий — більше ніж своїх місцевих громадян, котрі думають, що наша церква не є Христова... Розумні люди мають про нашу парохію инше понятте, тож прибули до нас (за що ми їм дуже вдячні!), забавлялися враз з нами і заохотили нас до дальшої щирої праці на нашій запущеній ниві народній.

Про се наше свято була вже окрема допись у „Свободі"; тут можнаби лише відмітити, що й місцева англійська ґазета помістила гарну статтю про тих Українців, що устроїли були спільне свячене.

На тій забаві не забули наші любі гості і за Сиротинець У. Н. Союза. Коли пп. Анастазія Чопик і Анна Ковальська перейшлися поміж гостий, то показалося, що наша сирітська інституція при нашім У. Н. Союзі зискала 29 долярів. От коби так при кождих наших народних, товариських чи родинних сходинах памятали про сей Сиротинець, то він скоро станувби під дахом!

Зібрані гроші ми вислали на Ваші руки, а на сім місци складаємо сердечну подяку всім вп. жертводавцям. — Парохіяльний Комітет.

295.

Філаделфія, Па.

Хвальний Заряде! — В залученню пересилаю чек на $20.00, яко жертву на Сиротинець від п. Йосифа Фериса, а другий на $5.00 на сю саму ціль від мене. Поступок п. Фериса так мене зворушив, що я постановив віднестися до загалу дописею, котру залучаю, щоби приспішили своїми жертвами будову Сиротинця. І я певний, що якби всі взялися щиро до праці, то в короткому часі ми малиби Сиротинець. Прошу отже ласкаво сю допись помістити, а може принесе вона в сім напрямі якусь користь. — З поважанням, Василь Матолич.

296.

Ню Йорк, Н. Й.

Хвальний Заряде! — Я членом від. У. Н. Союза і на Сиротинець який задумує побудувати ся наша українська організація, даю жертву по своїй силі, бо я певний, що така народна інституція буде мати загальний український характер і принесе честь та користь усьому нашому народови. Посилаю $5.00 і кличу зі щирого серця: Щасть Боже! — Петро Парніцький.

297.

Бр. св. Дмитрія в Маганой Плейн, Па., відділ 28. У. Н. Союза.

Хвальний Заряде! — У нашім братстві є таких 20 членів, котрі желають сиротам куска хліба. Усі ті члени зложили на будову нашого Сиротинця по $1.00 і тих 20 долярів я висилаю на Вашу адресу. Ми булиби дуже раді, якби всі члени нашої дорогої організації зрозуміли як найскорше потребу такої інституції, якою має бути Сиротинець-Захист У. Н. Союза. — З поважанням, Іван Музика.

298.

Бр. св. о. Николая в Бруклині, Н. Й., відділ 291. У. Н. Союза.

Хвальний Заряде! — Наше братство є дуже мале та ще на лихо в останних часах ми мали стільки хорих членів, що братська каса майже порожна. Помимо того ми таки вислали недавно на Сиротинець У. Н. Союза з нашої каси $5.00, а тепер ми зробили поміж собою добровільну складку і зібрали $10.25. За моні ордер заплачено 15 центів, а $10.10 центів висилаємо на Вашу адресу. При нагоді призбираємо знова дещо гроша і вишлемо Вам на ту нашу інституцію, яка вже давно повинна в нас бути. — В імени братства: Володимир Дик, секретар.

Немає друга понад мудрість,
Ні ворога, понад глупоту,
Так, як нема любови в світі
Над матірню любов святу.

Ів. Франко.

Фердінадо Паолієрі.

ДУРНИЙ НАНДО

(З еспанського).

Як батька поховали, сказали оба старші брати молодшому (якого вважали несповна розуму); що поділяться хатою і господарством. Наймолодший Нандо постарівся завчасу, тому що пив і курив. Можна його було взяти за батька тамтих обох великих, крепких парубків. Про Нанда ніхто і не згадував, бож він був дурний. Зате тамтих обох боялися всі в цілій околиці, тому, що вони були бутні і з поділу батьківщини не надіялися нічого доброго.

Вони, що правда, були небогаті, але за те страшно скупі, а всетаки могли жити з невеликого господарства і не потребували працювати в чужих. Від уст собі відіймали, щоби заощадити цента, аби що треба було понаправляти і прикрасити. Ще за життя батька обом упало в очи батьківське поле. Кождий з них сподівався, що воно припаде йому, бо з поля можна жити, а з хати ні. Дурний Нандо тут зовсім не входив у рахубу. Він жеж не працював, певно не думав женитися; йому лише оттак давалося би їсти, а за свою частку ніколи не дістав би нічого.

Так нетерпеливо вичікували смерти старого батька. Колиб потрібно було, то брати були готові один одного вбити на смерть, щоби дістати трохи тої землі. А тимчасом дурний Нандо, якого мучив уже гостець, вигрівався наче ящірка перед порогом хати, бочівочку з вином поставив під соломяним стільцем, люльку-черепяшку держав у зубах і пускав дим перед себе. Самітна хата вже геть підупала. Виправа пооблуплювалася, підлога спорохнявіла від вохкости, по кутах було бруду заввишки руки, а обстановка порозсихалася. У ці довгі тижні, як батько лежав хорий, брати робили на полі а Нандо лазив по хаті і приглядався пильно кождому кусникові домашньої обстановки. Батькові вже давно відняло мову, він глипав малими зеленими очима-птахахижака і беззвучно ворушив устами, начеб хотів щось сказати. Нандо сидів на побічні ліжка спаралізованого батька, вибивав люльку і надармо старався схопити значіння неартикулованих звуків. Слабим рухом руки вказав батько на поле, начеб хотів говорити з братами і їм трьом сказати щось важного. Одначе Нандо не розумів розпучливих батькових зусиль. Тоді батько посинів зі злости і так сильно вдарив рукою на діл, начеб хотів пробити доливку.

Нандо пішов на поріг і ждав заходу сонця. Воли ревучи вернули додому. Чути було також голос обох братів за низьким тином. Вони знову сварилися за кусень землі. Погоджувались лише щодо цього сумного факту, що їм не належала ніодна штука гарної худоби. Як Нандо побачив їх, поштигулькав, як міг скоро, напроти них і сказав заікуючись:

— Батько...

— Ну, вмирає він, чи може вже вмер?

— У нього була хвилина, що... ну, як то називається?

— Передсмертні судороги, кінець?

— Ні, не те, я хотів сказати, що добре.

— Прояснилося йому?

— Так, це.

— Ну говори, ти дурню, щож було?

— Він хотів щось сказати, але я нічого з того не розумів.

Оба брати схопили його, один з одного боку, другий з другого боку, шарпали його, штуркали і кричали разураз:

— Давай тестамент! Що, ти не маєш? Ти знаєш, де він? Давай його сюди, драбуґо! І вони вбігали до хати, повідсували всяку обстановку від стін, скриню з львиними ногами, комоду з колюмнами, перешукали шуфляди, але тестаменту не найшли ніде.

— Чи він не натякнув зовсім, де міг би бути цей тестамент?

— О, так, — сказав Нандо, що виглядав ще дурніще як звичайно — він вказав раз на вікно.

— Ну, нарешті маємо вже, — сказали оба і глянули на себе. З їх погляду видно було, що один одного розуміє. — То він зробив тестамент у Меркатале, у доньки. Ця зволоч присилувала його до того. Та ми не дамо так легко пошитися в дурні. Але тепер перекусимо щось, потім підемо спати, а завтра рано впадемо тамтим у хату. Я візьму рушницю, а ти вигострений серп. Не буде їм до сміху.

Ледви вийшли на другий день із хати, Нандо пішов у пивницю і став усе перешукувати. Шпурляв вязанками ріща, що павуки, таргани і миши розбіглися, стукав у стіни і підлогу, наслухував, чи де не дуднить, але ніде не найшов завіщання. Як знову виліз із пивниці, впав його зір припадково на деревляну Богородицю, сточену черваками, обпачкану мухами, що стояла коло сходів. Він так часто бачив її, але ніколи не приглядався докладно.

Тепер знову сів перед дверми на сонці і ждав повороту братів. Але вони не вернули ні того ні другого вечера. За те прийшла чутка, що вони страшно сварилися зі свояками, а шурина навіть зранили і що тому їх арештовано. — Тепер здоймив Нандо Богородицю з її підстави, сховав її у мішок і пішов пішки до Фльоренції. Він не шкутильгав уже, не приставав на першому ліпшому скруті, лише вганяв від одного антикваря до другого і хотів продати деревляну різьбу. В кождого подавав ціну. Вкінці продав її за 25 тисяч лірів. Та колиб він був розумівся на підписі Якопо деля Кверча, то був би ще довше надумувався.

Коли нарешті оба брати вийшли на волю, а тестаменту все таки не найшли і також у Фльоренції у нотаря не могли погодитися, хату і господарство зліцитовано за 25 тисяч лірів. По відтягненні коштів на кождого припало 8.000 лірів. Із того, самособою, ніхто з них не міг вижити. Тому оба виїхали до Америки як робітники.

А дурний Нандо купив усе. Оженився з Діяволею, що важила два сотнари а варила дуже смачну капусту, винаймив поле і цілісенький день вигрівався на сонці з люлькою в зубах і з барилочкою під стільцем.

ОХ, І НУДНОЖ.

Та й тяжко иноді буває учителям на „вищий щабель" вилізти.

Хороші люде не дають...

Тягнуть їх, учителів, з того щабля і за штани і за спідницю, а потім уже, коли зовсім з драбини стягнуть, тоді таскають по міліціях, нервують, ображають, а як нічого з того не вийде — кидають того вчителя морально ображеного...

Це, розуміється, не скрізь, це окремі випадки, але й ці окремі випадки слід би нам винищити.

„Вищий щабель" — так „вищий щабель". „Ставити" — так „ставити"...

А хто тягне вчителя з щабля, тому давайте по руках.

От вам школа в Ріпках. Отут на Харківщині. Завідує школою активна громадська робітниця. У тій школі сторожиха. У сторожихи кандидат партії. Не помирились за дрова якісь. Сторожиха вирішила бути старшою за завшколою. Райкультвідділ розслідувавши справу, виніс сторожисі догану. В оборону жінки, розуміється, стає її чоловік, кандидат партії.

Що він робить?

У завшколи аптичка. Вона допомагає селянам ріжними легенькими ліками...

Яснож: намова міліції, що вчителька робить аборти.

Н-к Вільшанської міліції, приятель сторожишиного чоловіка...

Ви-ж розумієте, що коштувала вчительці ота тяганина по міліціях і грізні запитання:

— А як? А що? Аде? А куди?

Нічого з того, звичайно, не вийшло, ніяких абортів учителька не робила, а довели її таки до того, що сидить бідолашна й сумно головою хитає:

— Покину Ріпки. І працювалось добре. І селяне добре ставляться. А покину, сил більше нема.

. . . .

Отак сидить, розумієте, якась холера, нічого їй робити, давай думає, учителів „до порядку" призведу...

І кінець-кінцем, домарудиться до того, що йому самому „аборт" зроблять.

Так учителеві-ж од того не легче.

— Щоб для них, для таких „бозотерів" вигадати, щоб вони не скучали, сидячи в школі біля своїх сторожих?

Дітей вони не хотять колихати, піря їх драти не примусиш, а сидіти без діла сумно...

Хатній футбол чи що для них вигадати...

(„Вісти")

Остап Вишня.

Бережи маєток про чорну годину,
Та віддай маєток за вірну дружину;
А себе довічно бережи без впину,
Та віддай майно і жінку й себе за Вкраїну.

Ів. Франко.

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ.

К. Б. Н., Н. Дж.—Старокраєва ґімназія се дещо вище від американського „гайскула". За те слідуюча американська школа, то є „коледж" висша від старокраєвої ґімназії. Які саме приписи обовязують студентів з покінченими американськими школами, при вступі на університет у Німеччині чи Австрії, не знаємо. Треба написати до тої школи, за яку Вам ходить. Догадуватися можна, що американський школяр з укінченим „гайскулом" знає менче, як вимагають при вступі на університет в Европі, а школяр з покінченим „коледжом" більше. Школяр, що скінчив в Америці 2 роки „колиджа", не повиненби мати трудности вступити на університет у Відни. Кошти удержання студента в Відни зміняються. Відай оплатилобися написати до організації українських студентів, приміром, до Січи. — Коли вийде „Альманах", чи загалом вийде, редакція не знає, бо вона не має з тим нічого спільного.

СПРОСТОВАННЯ.

Гр. Анна Темник, Янґставн, Огайо, пише:

В числі 161. Свободи з дня 14. липня був поміщений у списі жертв на Сиротинець з відділу 17. У. Н. Союза, Товариства Запорожська Січ у Янґставн, Огайо, що жертву в сумі 1 доляра зложила Анна Вархоляк. Має бути моє імя: Анна Темник.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

СМЕРТЬ — НАЙСТАРША НАША ЦАРИЦЯ.

Кождий з нас боїться отсеї цариці. Кожда людина боїться вмирати. Перед загадкою смерти дрожить кождий. Годі смерти упросити, щоби дарувала життя. Невмолима вона як конечність. В неї один статут, один ідеал, і одна програма. Кого кличе, той мусить іти зі сего світа, і конець.

Були фільософи, що думали про боротьбу зі смертю. Були письменники, що описували боротьбу царевича зі смертю. Хто її читав, знав, що се казка, знав, що се не можливе, а все таки читав зі захопленнєм. Видно, що кождому чоловікови дана відраза до смерти й любов до життя.

В страшнім виді малюють сю смерть. Малюють як стару бабу з косою в руках, якою вона кладе покоси з людий. Як по-питать-костомаху, що каже кождому з нас памятати, що прийде час, і кождий з нас таким буде. Хто тільки живе на світі, най знає, що вона до нього прийде. Що вона неминуча.

І приходить вона тоді, коли хоче. Нема в світі такого лікаря, що запевнивби людині, що доживе до сто літ. Вона може прийти несподівано, якраз тоді, коли приходу ми найменче сподіємося.

Через те й люди думають про смерть, думають не стільки про себе, як про своїх найблизчих. Що буде з моїми дітьми, родичами, жемою, як я помру? Для сього люди й придумали асекурацію. І асекуруються мілюнери, щоби забезпечити свої родини та показати їм свою любов. Роблять так усі культурні народи, і я певний, що не найдете ні одного Американця, щоби не був обезпечений.

Тимчасом наші дописувателі ще нераз дають факти до нашої газети про якогось нашого чоловіка, що помер необезпечений. Сироти лишилися без средств до життя. Не мали навіть за що похоронити свого батька, який помер наглою смертю.

Як смерть приходить нагло, мав нагоду бачити сими днями в фабриці, де я працюю. Там працюють люди всяких народностий. Які вже два роки тому назад захорував форман. Якийсь місяць тому пішов він до шпиталю. Один робітник, нестарий, дужий, здоровий, розмовляв зі мною нераз про свого краяна, — вони оба Французи, — та жалував його, який він нещасливий, що хоруе так довго на параліж. Приходжу я 12. липня рано до роботи, а мого знакомого Француза нема. Кажуть мені на мій запит, що він помер. Я не вірив, як можливо, такий здоровий? Питаю другого робітника. Каже, що помер. Всі потвердили. Помер у ночи з 11. на 12. В суботу ще робив, а в понеділок уже помер. Уста й очи йому мусіли закрити, так невмовби смерть о милосердє просив, аби його ще жити лишила.

Помер молодий і сильний, а старий і хорий далі в шпиталі мучиться, та може смерти просить, а вона не приходить. Таке людське життє кождого з нас.

Помер мій Француз і лишив гарне забезпечене для родини, хоча жонатий не був: мав яких 11,000 долярів, 1,000 долярів асекурації. Так поступають розумні люди. А скілько то людий є в нас, які мають жінку й діти, і маєтку не мають, а до Союза не приступають? Скілько то наших людий думає, що невмолима смерть з усіх людий буде мати милосердє для них одних? Ніхто з нас не хоче поспращатися зі своєю ріднею, полагодити справи, тощо. Але кождий з нас таки повинен бути готовий на всякий випадок, памятаючи на те, що смерть невмолима, нас питати не буде, чи лишити нам часу, чи застукати нас нагло.

Готовиться вона на нас, готовімося ми на неї.

Микола Костів.

НЕ ДОСИТЬ ДОБРОЇ ВОЛІ; ТРЕБА Й ЗНАТИ, ЯК ЗРОБИТИ.

Відбулися тут у нашому місті недавно похорони одної Українки. Місто я назву тільки першою буквою Д., а імя покійної подам теж тільки першими буквами: К. Ч. Подаю перші букви тому, бо мені стидно їх за се місто, і за сей похорон. Бо послухайте, що сталося.

Похорони, як звичайно, дуже сумний день. Відпровадили ми людину на вічний спочинок. Плачі. Пращання дітий, мужа, громади.

По похороні муж запросив присутних на похороні гостий назад до своєї хати, щоби розвеселити розмовою серце своє й своїх дітий-сиріток. Підчас розмови за всякі злидні, особисті й народні, піднялася серед гостий думка зробити сі похорони памятними серед українського дня збіркою на якусь народну ціль. Один з присутних на приняттю бувших стрільців Української Армії заговорив горячими словами та закликав присутних зібрати жертву на дім для інвалідів нашої геройської армії. Промовляв добре, бо деякі гості виняли вже були з кишені свої пуляреси, і „зелені" вже показалися в руках на столі.

Та тут один з присутних став зараз говорити, щоби не збирати на дім для інвалідів української армії, але на Сиротинець У. Н. Союза. На те другі, які вже злагодилися давати жертву на дім для інвалідів, сказали: „Коли ви забуваєте за тих нещасних калік-інвалідів, то ми скажемо, що не треба вашого сиротинця". І жерт ніяких не збирано. Ні на дім для інвалідів, ні на Сиротинець.

Сей факт я підношу зі стидом, аби наші люди бачили, як се легко найкращою волею можна нарободити нераз богато лиха. Колиб наші люди на тому принятті були свідоміщі, то певно вони не булиби дивилися на те, що один з гостий пропонує збірку на одну ціль, а другий на другу, і кождий давби був жертву на таку ціль, яку він уважає за близчу свому серцю. Але тут, видно, наші люди на се ще не доросли. Вони хочуть ходити громадою: Або всі або ні один. Се дає знова нагоду всяким людям, які жертв узагалі не хочуть давати, виступати проти всяких збірок узагалі. І виходить такє, що на зборах, де всі нібито хочуть дати жертву, жертви не збирається. Завозьмуться одні на других, а тамті на перших, і виходе таке, як в тім народнім оповіданню, що Панько з Осипом побилися, бо Панько казав, що буде дощ, а Осип казав, що буде град, а вітер розвіяв хмари, і не було ні дощу ні граду.

Отже для мене вихід з того такий. Як на подібних зборах виступить хтось з пропозицією збирати збірку на якусь похвальну ціль, то най уже другий, що має теж похвальну ціль, не вириваеться з новою пропозицією збирати на щось иньшого. Колиж хтось усе таки виступить з такою пропозицією, то треба тоді присутним вирішити справу або сюди або туди, а не викручуватися від жертви тим, що нібито нам треба або всім давати на одну ціль або на ніяку. Коли не можна добитися однодушности, то краще збірати на дві або хочби й три цілі, як запертися, як осел перед мостом, і не дати на любу собі ціль нібито тому, що другий не хоче дати на ту ціль, що я хочу.

Той, що богато пише з Д.

Глухий: Скільки коштують ці штани?

Купець: Пітнацять долярів.

Глухий: Що? Двацять долярів?! То для мене за дорого.

Купець: Даруйте, таж я сказав лише вісімнацять. Вісімнацять!

7 Нових Частин Додано До Менюфекчюрерс Трост Компанії

Тепер —

МАЙНО
$275,000,000

КАПІТАЛ І НАДВИЖКА
$43,000,000

ДЕПАРТАМЕНТИ В КОЖНІМ ОФІСІ
Торговельний, Тростовий, Льокаційний, Щадничий, Чужоземний

КЛІЄНТИ
Більш чим один на кожних двацять пять мешканців Ню Йорку

ОФІСИ
22 в Менгеттен, Бруклин, Бронкс, Квінс

НОВІ ОФІСИ

MANHATTAN
55 Avenue B, corner 4th St.
1513 First Avenue, cor. 79th St.
190 Bowery, corner Spring St.
711 Lexington Ave., near 57 St.
1480 First Ave., corner 77th St.

BROOKLYN
207 Fifth Ave., cor. Union St.

BRONX
3015 Third Ave., cor. 155th St.

СЬОГОДНІ обєднуються з Менюфекчюрерс Трост Компанією Коммонвелт Бенк оф Ню Йорк, що має пять офісів, і Ді Стендард Бенк оф Ню Йорк, з двома офісами. Всі ті офіси стають частинами поширеної на ціле місто системи вповні устаткованих банків Менюфекчюрерс Трост Компанії.

Додаток тих сильних, старих банків має в своїм результаті також і те, що майно Менюфекчюрерс Трост Компанії зросло на $275,000,000. Капітал і надвижка виносять тепер $43,000,000.

Обєднання зміцняє нові частини, бо вони мають тепер за собою усе майно Менюфекчюрерс Трост Компанії. Клієнти кожного нового офісу матимуть повний доступ до кожного департаменту Менюфекчюрерс Трост Компанії — в тім офісі де полагоджують свої банкові діла.

В кожній з нових частин, як і у всіх иньших офісах, наставлено урядників, уповажнених вирішувати справи і продовжувати кредитові лінії.

Manufacturers Trust Company

Twenty-two Unit Offices

MANHATTAN BROOKLYN QUEENS BRONX

PRINCIPAL OFFICE
139 Broadway, at Cedar Street New York City

ПОЛІТИКА, ШПІОНАЖ І БІРЖА.

Кождому, хто близче знає цілу машинерію державного життя, певно відомо те, яку визначну ролю грає тут одна інституція, про яку так нерадо говорять державні керманичі, а загал згадує її тільки з деяким призирством. Головно в нас заговорити про державну тайну службу, то тоді майже кождому з нас пригадується царська охрана, большевицька чрезвичайка, або инші подібні інституції, від яких приходилося нам винести так богато переслідувань і знущань. Ми знаємо ті установи тільки з одного боку, а саме, що вони були звернені проти нас. В руках пануючих націй вони являються великим і сильним оружжам проти нас.

Та в кожній державі така інституція є конечною; без неї не може ніхто обійтися. Кожна організація, чи то господарська, політична, чи військова — мусить знати також те, що діється в її сусідів, тому дбає за добре зорганізовану тайну службу.

Організація тайної служби народилася разом з першою державною організацією на землі. В кожній країні ставляться инакше до неї, відповідно до розвитку почуття обовязку до свого народу, до своєї держави.

Найкращу організацію тайної державної служби має Велика Британія під назвою „INTELLIGENCE SERVICE". По цілому світі має вона своїх агентів, навіть у таких містах, де здавалося би, що вони хіба не мають ніякого значіння для Англії. Бистре око тайної англійської служби бачить усе, що має якенебудь більше значіння всіх політичне, або господарське. Служба в англійській тайній організації тяжка; вона вимагає багато знання, звязків і незвичайної рухливости. Вона також дуже почесна. Одним з найбільших відзначень для старшини англійської армії стати на службу в „INTELLIGENCE SERVICE". Від своїх агентів вимагає організація великих моральних чеснот і характеру.

За час світової війни англійська тайна служба принесла своїй державі величезні користи. Зі споминів військових провідників світової війни довідуємося, що велика морська битва коло Скагерраку весною 1916 р. покінчилася без програної для англійської фльоти тільки тому, що Англійцям удалося через своїх агентів викрасти у Німців тайні умовлені сигнали німецької фльоти. Самі Англійці признаються тепер до того, що без знання тих тайних знаків вони були би програли той важний бій на морі й хто знає, як тоді покінчилаcяб була світова війна.

Як відомо, бій коло Скагерраку скінчився для обидвох сторін, не вирішивши нічого. Хоч англійська фльота стратила тоді більше кораблів, як німецька, Німці покинули місце бою й завернули до своїх операційних баз Північного моря.

Ось тут хочемо звернути увагу на зовсім иншу справу, яка на перший погляд не мала нічого спільного з війною й морською битвою коло Скагерраку.

Англійці не тільки добрі політики, а й моряки; вони народ дуже практичний. Ніхто не вміє використати для себе кожної нагоди так, як вони це робіть. Так і цей морський бій використали вони в дуже оригінальний спосіб своїм славним „INTELLIGENCE SERVICE".

По битві коло Скагерраку того самого вечера вислав англійський фінансист Сер Ернест Кесель дивну депешу до Ню Йорку. А саме: він зателеграфував туди, що Англія програла бій з великими стратами. Англійська рада міністрів дала згоду на таку фальшиву вістку.

Рано, на другий день, увесь фінансовий світ Ню Йорку вже знав, що бій коло Скагерраку покінчився великою побідою Німеччини та страшними втратами англійської фльоти.

Які наслідки були тої дивної депеші?

На американських біржах настав переполох і нечуваний біржевий крах, про який ще донині згадують зі страхом нюйорські біржевики. Ніхто тоді не знав, хто саме зробив той крах і як використав для себе. Спадок акцій був такий великий, що деякі з них стратили були за один день дві треті своєї номінальної вартости. Англійська тайна служба дістала наказ закупити як найбільше акцій. Біржевий маневр удався зовсім. Агенти закупили за безцін багато біржевих паперів.

На другий день почали приходити з Лондону нові депеші, з яких можна було довідатися про правдивий висл́ід морського бою. В них були вже подані подробиці, втрати по обидвох сторонах і що властиво англійська фльота вийшла побідницею.

Наслідком цих вісток, третього дня всі біржеві папери знову піднеслися до свого первісного курсу й пішли ще дальше в гору. Агенти тайної служби одержали доручення продавати закуплені дешево акції.

Образовують, що „INTELLIGENCE SERVICE" при цій продажі заробила не менше, як 60 міліонів фунтів. Досі ще ніхто не зробив такого світлого інтересу на біржі за один раз. А сер Кесель став славною людиною в фінансовім світі — тільки одною депешою.

Що сталося з тою великанською сумою, яку мусіли заплатити американські банкирі? Загарбала її тайна служба англійської держави й повернула її на організацію своєї справи.

ШПАК ТА КАЧКА.

(Байка).

На провесні розспівався Шпак. Співає, виспівує, а сам нічого й не чує й не бачить, тільки по всьому широкому лісі виляски йдуть. Більші й менші пташки наслухують, аж у своїх гніздах на ніжки попідводились, шийки повитягали: так приємно було їм слухати того співу натхненого... Слухала й ненажерлива дика Качка, прохававшись в осоці.

Коли Шпак на хвилинку замовк, щоби відпочати, озвалась до нього Качка такими словами:

— Добрий маєш голос, співаче! Аж радісно тебе послухати. Та тільки чи міркував ти коли про те, що своїм дзвінким голосом та милим співом ти сам собі лихе шкодиш?

— Тобто як? — здивувався Шпак.

— А звісно!... Ти співаєш голосно, а мисливець вже десь в кущах на тебе й чатує. Ти-ж такий необачний, що навіть не дивишся. Отож своїм співом сам на себе ворога наводиш. Ні, приятелю, порадилаб я тобі від щирого серця: покинь співати, а ліпше збирай собі поживу потихесеньки, помалесеньки, от так, як я збираю. І запевняю тебе: матимеш святий спокій. Ну, а коли вже там часом так закортить, що не переливки, так ти собі мугикай тихесеньно, сам про себе, щоб ніхто тебе й не чув... І буде тобі добре в світі жити...

— Ех, — відказує їй Шпак, — знаю я, що мій спів може мене згубити; алеж, Качко моя люба, краще вже я раз-у-раз в небезпеці буду, як відмовитись мушу від найвищої радости, від своєї рідної мови, від свого рідного співу! До своєї пісні я вкладаю все мое серце, й не можу без неї жити!

ВІДСЛОНЕННЯ ПАМЯТНИКА ШЕВЧЕНКА В ЛОЗІВЦІ, ЗБАРАЖСЬКОГО ПОВІТУ.

Величаве свято святкувало село Лозівка, а з ним і ціла Збаражчина, в дні 29. травня ц. р. А саме того дня відбулося в тому селі святочне відслонення памятника в честь Шевченка, здвигненого заходом свідоміших селян і директора школи п. Гр. Клима. Свято це стягнуло великі маси народу і причинилося сильно до піднесення національної свідомости в усіх кругах українського населення Збаражчини.

Само свято зачалося відспіванням „Заповіту", після чого голова чит. „Просвіти" в Лозівці, сел. Гнат Чернявський, виголосив промову. Потім були привіти: від філії „Просвіти" й Т-ва „Український Дім" у Збаражі — д-ра Івана Кульчицького, від Кружка „Рідної Школи" в Збаражі, „Українського Банку" й повіт. управи У. С. Р. П. — д-ра Волод. Гамаля, від відділу „Взаїмної Помочі Українського Учительства" і чит. „Просвіти" в Лисичинцях — п. Івана Ющишина, від Кружка „Рідної Школи" в Новім Селі — п-ні Ст. Сениковой, від Повіт. Союзу Кооператив у Збаражі — дир. Сайовського, від філії „Просвіти" в Новім Селі — д-ра Д. Сеника, від чит. „Просвіти" в Лубянках Вищих — п. Чечеля. Опісля співав дуже добре славний селянський хор з Терпилівки під проводом п-ні Анни Когутової і деклямували вірші Шевченка малі діти. Свято закінчила дефіляда кінних бандерій з 26 сіл збаражського повіту в числі около 300 їздців на добірних конях, і промова п. Он. Кальчука.

Це свято викликало правдиве одушевлення й захоплення в рядах тисячної маси. Люди скріпилися на дусі і вертали домів з вірою у кращу будучність українського народу. Це було справжнє свято пієтизму до памяти Шевченка, свято української культури в повнім значінні того слова. Зазначити належить, що село Лозівка було в тому дні прибране дуже святочно. На стінах селянських хат бачили ми серед зелені вінків і національних прапорів та килимів портрети Шевченка, що найкраще вказує на високу національну свідомість і культуру того села.

При кінці варто згадати, що подібне свято відбулося ще перед роком у селі Шилах, в якому варварські руки знищили були памятник Т. Шевченка, здвигнений іще в 1913 р. Цей памятник, гордість цілого села, відновлено заходом чит. „Просвіти" і його відслонено наново дня 25. липня 1926 р. Також на тому святі були промови і привіти (між іншим від Волиняків), дефілювали кінні бандерії і т. д. Загалом треба сказати, що Збаражчина після удярів війни чимраз більше оживає і прямує до культурного поступу.

С.

ЖУРБА ПРО БУДУЧНІСТЬ

не дає нам спокою. Вона нас давить та каже шукати нам чогось такого, де малиби́сько кусник хліба, без згляду на се, чи в фабриках або майнах є праця або і цілковите безробіття.

А це можна осягнути, коли купимо собі землю в ПЕРШІЙ УКРАЇНСЬКІЙ КОЛЬОНІЇ, на передмістю фабричного міста МІЛВІЛ, Н. ДЖ. Кольонія ся, це звичайна оселя, яких є в Америці тисячі, в котрих властителі, крім хатини мають більше не мають, але від 16 літ правильно зорганізоване село, в котрім живе около 150 українських родин, де кождий газда, крім гарного дому і других будинків, має кілька акрів плодовитої землі, з котрої, плекаючи ярину або годуючи кури, має гарні доходи.

Праця також на місці, бо коли в великому місті треба нераз їхати до праці і годину, а в наших тільки ти пішки, то з кольонії зайдемо до неї за 20 до 45 мінут.

А в місті Мілвіл, є вже кілька українських бізнесів, а можнаби їх ще в двоє тільки мати, і яка тоді гарна гармонійна співпраця: українські фармері і українські бізнесмени — правдиве українське містечко.

По інформації, у всіх висше наведених справах, голосистись на адресу властителя земель в українській кольонії: —140—

ВАСИЛЬ МАТОЛИЧ,
N. E. 7th & GREEN STREET,
PHILADELPHIA, PA.

ЕМІҐРАЦІЯ З ГАЛИЧИНИ

— ДО —

АМЕРИКИ І КАНАДИ

Як відомо, іміґрація до Сполучених Держав з Европи від кількох літ значно обмежена. Особливо дуже обмежена із Середної та Східної Европи. Тимсамим обмежена вона з України, з окрема із Галичини.

Тому в останніх роках дуже мало прибуло до Америки українських еміґрантів.

Одначе і при цьому обмеженню, яке приписує американський іміґраційний закон, Українці можуть в далеко більшому числі приїздити до Сполучених Держав ніж це було досі.

А в сих случаях, всяку умілу, чесну і совісну пораду уділять радо підписані

АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКІ ІНСТИТУЦІЇ,

котрі пересилають АМЕРИКАНСЬКІ ДОЛЯРИ ДО КРАЮ звичайно і телеґрафічно; ПОЛАГОДЖУЮТЬ всі старокраєві справи, а саме: СПОРЯДЖУЮТЬ контракти, повновласти і т. д., колектують спадки в старім краю і Америці; ПРИГОТОВЛЮЮТЬ прогульки Українців на найбільших кораблях до старого краю і назад, не горожанам ВИЄДНУЮТЬ позволення на поворот в Америку; ПОЛАГОДЖУЮТЬ всі формальности, получені з виїздом до краю і назад; ОСНУВАЛИ і РОЗВИВАЮТЬ УКРАЇНСЬКУ ОСЕЛЮ

НОВА УКРАЇНА

недалеко Ню Йорку, де по дешевій ціні можете набути землю і дім. Будете мати свою власну хату і можете заложити свій бизнес. Стараються о будівельний кредит для незасібних, а всякі правні і бизнесові

ПОРАДИ ДАРОМ.

Весь загал Українців в Америці і в старім краю повинен користати з наших услуг. Пишіть отже та приходіть з довірям до своїх інституцій, де Вам вигіднійше, як слідує:

ZAHAY GLOBE SERVICE & REALTY CORPORATION

30 EAST 7th STREET, TEL. ORCHARD 8968. **NEW YORK, N. Y.**

ВАСИЛЬ ЗАГАЄВИЧ, президент — **ТЕОДОР І. ГРИЦЕЙ,** секретар — **ВОЛОД. КНИГИНИЦЬКИЙ** скарбник

T. J. HRYCEY & CO.,
329 SOUTH 4th STREET,
PHILADELPHIA, PA.,

— або до —

THE STAR SAVINGS & LOAN ASS'N,
2173 PROFESSOR STREET,
CLEVELAND, OHIO.

ПОКЛИК

Хвальна Редакціє!

Я одержав лист з рідного села Олесин з просьбою о поміч на будову Народного Дому, як рівнож з повновластю занятись збіркою поміж односельчанами на будову згаданого Народного Дому в селі Олесині, бережанського повіта.

Відзиваюсь тому до всіх знакомих, а передовсім до односельчан, щоби помогли свому рідному селу. Всім їм відомо, що наше село зістало знищене війною, а тепер находиться під страшним утиском польської влади, так, що наші земляки не всилі вибудувати собі Народний Дім, у котрім містиласьби кооператива, читальняна саля на представлення і т. п. Дорогі Краяне! Лептами, що зложимо на будову згаданого дому, докажемо нашим землякам, що уміємо оцінити їх жертви за українську справу так в майні, як і крови. Тому, що Українці з Олесина живуть порозкидані в Америці, тому булоби добре, щоби кожний з них занявся збіркою у своїй околиці і записував імя жертводавців а опісля присилав те все на мою адресу, а я також у своїй околиці займусь збіркою і вишлю усі збірки до старого краю, подавши вислід збірки, як і імена жертводавців так до тутешних, як і старокраєвих часописів.

З правдивим поважанням:

Dmytro Melish
2269 Kenned St.,
Frankford, Philadelphia, Pa.

Олесин, 4. IV., 1927.

Дорогі Товариші і Товаришки:

Звертаємося до Вас з просьбою о Ваші лепти на будову читальняного дому в нашім селі Олесині, бережанського повіту. Як знаєте, наше, село убоге і мале, бо числить лише 80 нумерів, а крім того богато селян є безземельних, тому звертаємося до Вас, дорогі товариші і товаришки, з просьбою підратувати нас, як Ваша ласка, бо ми знаємо, що хоч Ви живете там з праці рук, то все таки маєте волю і краще життя, як ми тут. Минулої осени одержали ми з Ню Йорку 55 долярів від наших братів і сестер, які нам дуже станули у пригоді, бо при їх помочі закупили ми потрібну нам площу а також дещо з будівляного матеріялу. За ті гроші складаємо всім жертводавцям сердечну подяку.

Виділ читальні:

Данило Дяків, голова;
Йосиф Барилка, секр.;
Іван Кусень, нач. гром.

ДІТОЧІ ПОМІЧЕННЯ.

Малий Ромчик іде перший раз зелізницею, дивиться через вікно на околицю, але телефонічні дроти заслонюють йому.

— Дивіть, мамо, яке тут небо подротоване.

За хвилю віхав на скруті поїзд у вивіз, оброслий корчами.

— Дивіть, дивіть, мамо, як ті корчики гуляють. Кажіть най стане, бо хочу подивитися, як вони з землі вискакують.

—o—

Славко носив три тижні зернятка воробцям до городу — вкінці питає:

— Мамо, як довго треба, щоби горобець став орлом?

— Горобець все буде горобцем; він ніколи не виросте на орла, — каже мати.

— А чомуж тато до вас кажуть: Не роби з мухи вола?

Практичний дарунок.

Чоловік (до жінки): Знаєш, дорогенька, що нині твої імянини, тому я купив тобі дві фляшки вина.

Жінка: То гарно, алеж бо ти знаєш, що я ніколи не пю вина!

Чоловік: То нішо, я випю його за твоє здоровля!

—o—

Судя: Обвинувачений, ви вбили вашого батька, ваша мати померла під вражінєм того злочину. Нічого не можете подати на ваше оправдання, тому муситься виконати справедливість.

Обвинувачений: Найясніший суд повинен узглядинити, що я круглий сирота.

—o—

УКРАЇНЦІ, НЕБУВАЛА НАГОДА!

Ще богато ніколи не думало стати властителем дому або якоїсь реальности. Тепер є нагода стати ним в гарних околицях міст PLAINFIELD I SOMERVILLE, N. J., де вже запроваджена вода, газ, електрика; є склепи, школи, церкви, стації, фабрики, де можемо постаратися вам о роботу. Там ми маємо на продаж гарні доми від $3000 і висше та лоти по дуже дешевій ціні від $300 і висше. Коли купите лоту і схочете будувати дім, ми побудуємо вам його після вашої вподоби на малі місячні сплати. По близші інформації голоситися особисто або листовно та по білети на переїзд, до:. 156—

VALHALLA REALTY & IMPROVEMENT CO.

132 NASSAU STREET, ROOM 420, NEW YORK CITY

де дістанете скору і чесну обслугу в своїй рідній мові, або впрост на місце наших земель до нашого репрезентанта на Loeser Ave., Somerville, N. J. Потреба аґентів, услівя дуже приступні. Голоситися на повисшу адресу:

НАЙНОВІЙШІ УКРАЇНСЬКІ АРТИСТИЧНІ РЕКОРДИ КОМПАНІЇ ОКЕЙ-ОДЕОН.

Заходом впливових українських музичних продавців вдалося дістати красні сили до виробу українських рекордів.

Одна найновійша рекорда, котра буде осолодою в кождій хаті, є рекорда

15541 Колиб мені, Господи
Карі очи, — Марії Машир.

Рекорда роблена електричним способом, без шкрабання, коли її слухаєте, то привиджується Вам жива постать чудової української артистки на сцені. — Друга дуже гарна нова рекорда є:

15542 О Україно
Ой видно село — М. Зазуляка.

Обі пісні вигадали Січові Стрільці, коли кулі свистали їм поза вуха, так і передав ці пісні наш артист М. Зазуляк.

В Січовім Базарі також все можна почути рекорди українського Шаляпіна — Г. Шандровського. Ось вони:

15538 Ой Дніпре мій, Дніпре
Я в чужині загибаю.

15539 Коли розлучаються двоє
Де ти бродиш.

Ріжниця між Шаляпіном а Шандрівським хиба це, що одеи Москаль, а другий Українець. (Може і Шаляпін бувби Українцем, але через брак виробленого голосу його не прийняли на Україні до Укр. Артистичної групи). Читай 300 літ Українського Театру.

Инш. рекорди, котрі варта мати:

15540 Український танець
Гандзя, полька — Мандоліни

15535 Ой я собі козак лепкий.
А я тоє дівча люблю. — Гуменюк.

15534 Ой чомуж я не такий
Як зачую коломийку — Гуменюк.

15533 Червона Калина
Тропак — М. Зазуляк.

З великою радостю подаємо до відома, що ВЖЕ ВИЙШЛА нова рекорда, на котру так довго всі очікували, котру відспівав квартет з хору Кошиця.

15543 Чуєш, брате мій
Ой лусиув обруч.

Обі пісні, досконалий концерт, пісня сумна і весела.

За всілякими рекордами заходіть і пишіть до Січового Базару. Січовий Базар, це українське підприємство, котре, як і другі Українці, дбає про моральне й матеріяльне піднесення свого народу. Заходіть до нас: 135—

SICHOWY BAZAR

Книгарня і Видавництво Звійок на пяно „Сурма"

32-34 EAST 7TH STREET, NEW YORK, N. Y.

ВІДОЗВА

до односельчан села Раковець, повіт Підгайці.

Дорогі Земляки!

Комітет будови Народного Дому в Раківци приступив в тім році до важного діла, а іменно до будови власної домівки. Село наше маленьке та бідне, але щирими жертвами стараємося засилювати фонди будови, та на халь кошти будови стоять в разячій діспропорції з фондами, які находяться в касі комітету.

Комітет будови, маючи на увазі поліпшення долі пізніших поколінь, старається всіми силами побудувати сього року свою домівку, хотяй будова іде дуже пиняво з причини браку готівки.

Комітет будови звертається отсим до Вас з уклінною просьбою о кинене цеголки зі своєї сторони і вірить, що не відмовите нашій просьбі і вишлете свої датки і других ще заохотите з сусідуючих з Вами кольоній.

Комітет Народного Дому в Раківци, дня 16. квітня 1927.

Василь Сабатюк, голова;
Ілярій Боднарець, секр.

В АЛЬБОМ ПРУШИНЬСКОМУ.

У львівському „Новому Часі" читаємо таку допись:

В „Слові Польськім" з дня 27. V. 1927 ч. 144 під написом: „Крадзеж душ" згадали Ви, п. Прушиньскі, і мою особу. Дякую Вам за ласкаву память; якби не Ви, як то кажуть, ані пес не гавкнув би про мене. Дивно мені, що Ви з Варшави, чи звідки там, написали, що я охрестив аж 24 дітей р.-кат. на гр.-католиків, а не знаєте, що в сусіднім селі Гонач і Гапачівка латинські священики присвоїли собі, а після Вашої термінольоґії вкрали, церкву, приходство і більше як 2500 душ і нині, хто з гр.-католиків ожениться до Гопачова, то тим самим стає латинником і своїх дітей хрестить в костелі. І чомуж Ви не горлаєте на латинських священників? Вони мають більше встиду від Вас, бо не мають смілости упоминатися в Миколаїві за пару душ, коли сами забирають сотками і тисячами. А що діється у Львові і по инших містах і містечках? Наприклад, в Бібрці латинський парох в минувшім році окрестив пятеро дітей гр.-кат. на латинський обряд і гр.-кат. парох безуспішно упоминається про зворот тих дітей. Хто ж отже нам показує дорогу?

Одно пишете, п. Марцелі, що мені подобається: „Найлепей пшемуві звлаща особніком до розуму факт, же син пшибилеґо з под Тарнобжеґу осадніка Вілька ест Русінем ґр.-католіцкім і назива сєн тераз Вовк". Так, пане Прушиньскі, не пускайте до нас своїх осаднікуф Вількуф звід Тарнобжеґів, бо тут пороблять з них Вовків. — **о. М. Качоровський.**

ВЗОРИ канва, нитки до вишивання D. M. C. і стемповані річи. Пишіть по каталоґ до **UKRAINIAN BAZAR,**
168 E. 4th St., New York, N. Y.

ОДИНОКА БЕЗПОСЕРЕДНА ДОРОГА ДО ҐДАНСЬКА

БЕЗ ПЕРЕСІДАННЯ.

Слідуючі відізди:

ЕСТОНІЯ ..... Серпень 9.
ЛІТУАНІЯ ... Серпень 30.
ЕСТОНІЯ .... Вересень 20

По дальші інформації голоситися до місцевих агентів, або пишіть до:

B. A. L.,
8 BRIDGE ST., NEW YORK, N. Y.

ВІДОЗВА

На мої руки прийшов лист від Комітету будови Укр. Нар. Дому в Журавні з просьбою звернутись до всіх шановних громадян жидачівського повіту, щоби протягнули свою помічну руку і складали датки на будову згаданого дому. Доси надіслали свої жертви слідуючі добродії: А. Куцик 20 дол., А. Табака 10 дол., Я. Стефанишин 10 дол., Йос. Мартинів 10 дол., М. Недоступ 5 дол., В. Ярич 10 дол. Всім згаданим жертводавцям дякую щиро і прошу всіх жертводавців як Побережан не поскупити своїх жертв на так важне діло.

До Комітету збірок жертв входять: А. Куцик, Й. Мартинів, В. Ярич, А. Табака.

Проситься слати всі жертви на руки: А. Куцик, 140 E. 7th St., New York, N. Y.

А. Куцик.

Журавно-Побереже, 24. травня, 1927.

Браття Українці за океаном!

Одна нас недоля вяже! Всі ми одним горем прибиті. Коли Ви там більше вольні й дихаєте иншим й приятним воздухом, нам осьтут приходиться жити у тяжкій атмосфері. Робота наша тяжка, бо стрічаємося все з ворожим елементом, з ворожою силою, що хотілаб нас одним замахом знищити. Це є так звані кацапи. Хоча їх сила мінімальна, хоча їх маленька горсточка, та всеж таки вони друться, гальмують колесо нашої праці.

Тепер Журавно й Побереже з Адамівкою освідомилося, зросло, подвоїлося, або може й потроїлося, закотило свої рукави, засталило свої орґанізми, не глядячи на крівавий піт, що ллється з лиць цих поневолених рабів.

День 12. грудня м. р. врився глибоко в історію українського журавенського народу. Іменно, коли хор підчас богослуження почав співати пісню Боже Великий Єдиний, піп О. Юрків, що тепер є у нас парохом, мало не збожеволів, а в цьому божевіллі помали йому скажені звірюки кацапи, що начали в церкві співати Пора за Русь.

Страшна метушня почалася, страшні крики у церкві, з якої весь народ вийшов обурений.

Від цеї хвилі почалася заж\-ерта боротьба, ненависть. У самому Журавні нема доброї хати, нема доброї кузні, де би ми, всі Українці, могли зійтися й обговорити наші змагання. На побережу, де є читальня Просвіти, нема взагалі своєї хати; сходяться до Яремкова, чесного господаря, що є головою читальні. Ви, дорогі Браття, возьміть це наше прикре положення під увагу, й поможіть нам у цьому святому народному ділі! Шліть кілько лише можете, поможіть нашій роботі. Філія тов. Просвіти в Журавні й Читальня Просвіти на Побережу просять Вас: даруйте нам, що можете, а цим способом доложите свою цеголку до тих великих святинь. Дайте нам спромогу плекати у наших домах нашу рідну пісню, наше слово, наше життя, а Ваші імена запишуться грубими золотими буквами. Тому вже згори Вам, Браття, велике спасибіг, велика подяка.

Шлемо Вам просвітянський привіт, грімкий привіт: Живіте довго й дбайте про обідраний український нарід.

За Виділ філії Просвіти в Журавні: **Інж. Богдан Антонович,** урядовець; **Шенкирик,** канд. адв., **Федь Левочко; Михайло Стасишин.**

За Виділ чит. Просвіта в Побережи: **Йосиф Яремків,** голова; **Іван Делеґа,** секретар; **Павло Шептицький, Кость Цукорник, Семеон Куцик, Василь Куцик.**

Директор: (до урядовця): Пане Колючка, то ви вчора не прийшли до роботи, тому що ви були хорі? А я все таки бачив вас на вулиці.

Урядовець: То пан директор певно бачили мене тоді, як я вийшов, щоби прикликати лікаря до себе.

Евген Гельтай.

КАЗОЧКИ.

Золотий остріб.

Золотий остріб був островом щастя. Лежав посеред безкрайного моря, ніхто не знав докладно, де він лежав, але кождий старався дістатися там: великі кораблі і малі човники, богаті директори банків і вбогі залюблені. Одначе ніколи не можна було довідатися, чи кому вже вдалося віднайти цей остріб щастя. Та це не було нічого дивного, бож то ясне, що хто щасливий, то забуває кождого.

Та на той остріб попався раз один авантюрник. Думав, що найде тут потоки повні молока і меду, пишно пахучі цвіти і запахи вічної любови. А замісць того найшов лише лисі скелі і людські трупи, що лежали при дорозі. Переляканий хотів уже втікати, як із темної печери вийшов якийсь чоловік.

— Що ти тут шукаєш? — спитав він понуро чужинця.

— Щастя, — відповів цей сміливо.

Нате тамтой зблід, впав і помер.

На острові щастя жив усе лише один чоловік. Бо як лише прийшов другий тамтой перший мешканець острова падав трупом — на думку, що мусітиме ділитися своїм щастям із другим.

Мудрий мормон.

Один людяний християнин, якому в подружі зовсім не щастило, перейшов на мормонську віру і замісць одної жінки взяв собі дванацять.

— Чому ти так зробив, мій любий? — спитався хтось його. — Навіщо тобі дванацять жінок, коли ти не міг допильнувати навіть одної і навіть ця одна обманювала тебе.

— Саме тому; — відповів мудрий мормон. — Серед дванацяти жінок чейже вже найдеться одна, що буде мені вірна.

Сфінкс.

Сфінкс лежав на березі проваллі і завдавав прохожим загадки. Хто не міг відгадати загадки, того Сфінкс стручав у пропасть.

Але зчасом люде сталися обережніщі й оминали цю проклято околицю, де жила ця дивна потвора. Сфінкс скучав усе більше. Йому було дуже неприємно, що не було нікого, кому міг би завдавати загадки. Вкінці, як наждався яких пятьдесять літ, зірвався Сфінкс і післав свої загадки до літературного тижневика.

Серед редакційних відповідей найшов таку відповідь:

„Сфінкс. Страшно старі речі. Кожен знає вже їх. Просимо прислати ліпші".

Ворог батько, ворог мати,
Що не вчили сина!
І піде він в світ блукати
Як та сиротина.
Як між павами ворона
Поваги не має,
Так невчений в товаристві
Голову схиляє.

Ів. Франко.

РІДКИЙ ЗЇЗД.

Дня 30. м. м. мешканці Львова запримічували здивовані на вулицях багато осіб, які порозуміваються тільки жестами. Немов любовні пари або анархісти! Тимчасом це були жертви каліцтва: глухонімі, які зїхалися святкувати 50-ліття заснування першого Т-ва глухонімих „Надія". Приїхало 155 делеґатів. Ювилей був звязаний із посвяченням каміня під захист для глухонімих старців. Як це неімовірне, а на сьому святі промовляли. Людина навіть позбавлена мови може накою дійти до витворення інших умовних знаків порозуміння: висловом обличча і порухами пальців. Цей зїзд глухонімих був найтихшим зїздом у Львові від часу основання його князем Львом.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ПОШУКУЮ брата Григорія Крохмаліцького і брата тіточного Петра Савіцького, вони або в Америці або в Канаді. Хто би про них знав або вони самі прошу зголоситися до:
J. A. Krochmalicky,
358 Coram Ave., Shelton, Conn.

МИКОЛА ПЕТРИНА, живучий у Відни, Австрія, пошукує Михайла Петрину і його сестру Анну Петрину, родом з села Серафинці, Гал. Хтоби про них знав, або вони самі, прошу зголоситися до 173-8
EMANUEL KLOUPAR,
168 Culbert St., Syracuse, N. Y.

ПРОДАЄТЬСЯ ДЕШЕВО РЕСТАВРАНТ з причини слабости. Бизнес вироблений, рент $35.00 місячно; добра нагода для нашого Українця. Голоситися під ч. **363 HENDERSON STREET, JERSEY CITY, N. J.** 175-80

ХОЧУ КУПИТИ ФАРМУ межи українськими людьми в Erie, Pa. Інтересованих прошу голоситись: 175-6
A. MACKIEWYCH,
951 Summit Ave., Jersey City, N. J.

ПОШУКУЮ ПАРТНЕРА до бизнесу, женщина або мущина. Інтересовані зволять голоситись: 175-6
А ПИЛИПЧУК,
1680 Croton Park East, Bronx, N. Y.

НА ПРОДАЖ фарма 15 акрів під ярину, на розі, повітова дорога, пів милі від школи і церкви, 2 акри шпаргів, 400 корчів винограду, забудовання, все в доброму стані, дім 8 кімнат, всі уліпшення модерні, пивниця, знаряди, 2 милі від South River. Продаєсь по причині смерти жени. Ціна $12,000. Голоситись до **DAWSON, Spotswood, N. J.** 175-7

ПОШУКУЮ своєї сестри Катерини Шейняк, котра має перебувати у Філадедфії. Хтоб про неї знав, або вона сама, зволить зголоситись до мене:
АНАСТАЗІЯ КЕРДА,
946 Melrose Ave., Ambridge, Pa. 175-6

НА ПРОДАЖ ФАРМА 75 АКРІВ, дім 8 кімнат, 2 стодоли 12x30, сайло і другі забудовання, 2 молоді коні, 4 корови, 3 ялівки, 2 безроги, 50 курий, качки, гуси, пчоли, плуг, борони, ціла господарка. Продам за $3.800, готівкою $1.500. Фарма в добрім положенню, близько міст і молочарень. Голоситися до: 170-7
WASYL IWASIUK,
R. 4, Centerville, Pa., Cranford Co.

НА ПРОДАЖ ДІМ на 4 фамілії і два склепи, по 4 кімнати на родину, ґез і електрика. Ціна $12,00, готівкою $3,000. Голоситися на адресу: 711-6
ROSE CHOMKA,
199 Green Street,
Brooklyn, N. Y., Greenpoint.

РИЗНИЦЯ.

Мадам Ольшанська має честь подати до відома всім Преподобним Отцям і церковним Братствам о перенесенню Ризниці. На складі має великий вибір церковних матеріялів на ризи, хоругви, братські і американські фани, чаші, хрести, ліхтарі, пауки, образи, церковні книги і всі прочі церковні річи можна набути по приступним цінам. 175-6

Запроси і замовлення прошу адресувати до:
Mrs. S. OLSHANSKA,
312 West 71st St., New York, N. Y.
Telephone: Endicott 1618.

КОСИ

Маємо австрійські серпи і коси з найліпшої серебристої стали, коса довга 32 цалі, важить поверх фунта, за одним поклепанием косить пару днів. Ціна коси $3.00. Перстень до коси 50 ц. Бабка 75 ц. Молоток 60 ц. Брусок 25 ц. Серпи з зубами $1.00.

Замовлення враз з грішми посилайте на адресу: 128—
UKRANIAN BAZAR
168 East 4th Street, New York, N. Y.

ВРАТОВАНІ ЖЕРТВИ

Нирки, печінки, міхур і мочеві недомагання є дуже небезпечні своїми підступними нападами. Незанедбуйте їх першу осторогу, коли вони дають вам що потребують помочи. Пийте богато води і попробуйте

GOLD MEDAL
HAARLEM OIL

Знаний мочевий стімулянт століттями. Три величини, у всіх аптиках.

Дивіть за знаком Gold Medal на кождій пачці і не беріть імітацій.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАНИМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ.
129 E. 7th STREET,
NEW YORK CITY
Telephone: Orchard 2568